

**ACADEMIA DE POLIȚIE „ALEXANDRU IOAN CUZA”
ȘCOALA DOCTORALĂ**

TEZA DE DOCTORAT

POLIȚIA LOCALĂ ÎN CONTEXT NAȚIONAL ȘI EUROPEAN

R E Z U M A T

Coord. științific

Prof. univ. dr. LUCA IAMANDI

Doctorand

Ioan Laurențiu Vedinaș

- București -

2016

ABREVIERI

Art.- Articol;

Art. cit.- Articol citat;

Alin.- Alineat;

Av. P.- Avocatul Poporului;

B.C.- Buletinul Casației;

C.A.- Curtea de Apel;

C.A.B. - Curtea de Apel București;

Cap. –Capitol ;

C.J.U.E.-Curtea de Justiție a Uniunii Europene;

C.J.- Curierul Judiciar;

C. Pen.- Codul penal ;

C. proc. Pen.- Codul de procedură penală ;

C. civ.- Codul civil ;

Coord.- Coordonatori ;

C. proc. civ.- Codul de procedură civilă ;

C.E.D.O. - Curtea Europeană a Drepturilor Omului;

Conv.E.D.O.-Convenția Europeană a Drepturilor Omului;

C.R. - Constituția României;

C.S.A.T.-Consiliul Suprem de Apărare a Țării ;

D.C.C. - Decizia Curții Constituționale;

D. Civ. - Decizia Civilă;

D.E.X.- Dicționarul Explicativ Român ;
Dos. nr.- Dosarul nr..;
Ed.- Ediție ;
E.P.S.O.- Oficiul European de Selecție a Personalului ;
H.G. –Hotărâre a Guvernului ;
I.C.C.J.- Înalta Curte de Casație și Justiție;
I.G.P.- Inspectoratul General de Poliție
Jud.-Judecătorie;
J.O.C.E.-Jurnalul European al Comunităților Europene (denumirea veche);
J.O.U.E.- Jurnalul Oficial al Uniunii Europene ;
L.C.A - Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004;
L. Pol. Loc.- Legea Poliției Locale ;
Lit.- Literă ;
M. Of.- Monitorul Oficial ;
M.P.- Ministerul Public;
Nr. – Număr ;
M.A.I.- Ministerul Afacerilor Interne ;
Op. cit.- Opera citată ;
O.G.-Ordonanță a Guvernului ;
O.N.G.-Organizație Neguvernamentală ;
O.U.G.-Ordonanță de Urgență a Guvernului ;
Pol. Rom.- Poliția Română ;
P.- Pagină ;
Pp.-Pagini ;

R.D.P. - Revista de Drept Public;

Rev. D. - Revista Dreptul;

S.C.A.F. - Secția de Contencios Administrativ și fiscal;

S. Civ. nr... - Sentința civilă nr...;

Subl. ns. - Sublinierea noastră ;

T.B. - Tribunalul București;

T.F.U.E. - Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene ;

T.Jud. - Tribunalul Județean.

Vol. - Volum ;

U.E. - Uniunea Europeană .

CUPRINS

	PAGINA
Argumentum	p. 5
PARTEA I Noțiuni introductive. Evoluție legislativă	p. 10
Capitolul I <i>Considerații generale privind poliția locală, funcția și funcționarul public</i>	p. 10
Secțiunea I <i>Fundamentări conceptuale: poliție, poliție locală</i>	p. 10
Secțiunea a II-a <i>Considerații generale privind sistemul funcției publice și statutul funcționarilor publici în România</i>	p. 18
Capitolul II <i>Evoluția legislativă privind poliția locală</i>	p. 28
Secțiunea I <i>Transformarea poliției comunitare în poliție locală</i>	p. 28
Secțiunea a II-a <i>Reglementarea legală a statutului polițistului local și a Polițistului</i>	p. 41
Capitolul III <i>Fundamentele constituționale și legale privind ordinea publică și securitatea națională</i>	p. 43
Secțiunea I <i>Cadrul constituțional românesc</i>	p. 43
Secțiunea a II-a <i>Securitatea națională și ordinea publică prin prisma cadrului legal adoptat în dezvoltarea normelor constituționale</i>	p. 53
PARTEA A II-A Poliția locală în România	p. 64
Capitolul I <i>Personalul poliției locale: categorii, statut juridic</i>	p. 64
Secțiunea I <i>Personalul poliției locale</i>	p. 64
Secțiunea a II-a <i>Succintă analiză comparativă polițist – polițist local</i>	p. 65

Secțiunea a III- a <i>Polițistul local- funcționar public cu statut special?</i>	p. 67
Capitolul II <i>Atribuțiile poliției locale</i>	p. 72
Secțiunea I <i>Delimitări conceptuale: sarcini, competență, atribuții</i>	p. 72
Secțiunea a II-a <i>Rolul și misiunea poliției locale</i>	p. 74
Secțiunea a III-a <i>Atribuții prevăzute de reglementarea – cadru</i>	p. 78
Secțiunea a IV-a <i>Atribuții ale poliției locale prevăzute de alte acte normative</i>	p. 105
Capitolul III <i>Drepturile și îndatoririle polițistului local</i>	p. 118
Secțiunea I <i>Drepturile specifice ale polițistului local</i>	p. 118
Secțiunea a II-a <i>Îndatoririle specifice polițistului local</i>	p. 133
Capitolul IV <i>Răspunderea polițistului local</i>	p. 144
Secțiunea I <i>Generalități privind răspunderea, în general și răspunderea personalului poliției locale, în particular</i>	p. 144
Secțiunea a II-a <i>Aspecte specifice privind răspunderea personalului din cadrul poliției locale</i>	p. 147
PARTEA A III-A <i>Poliția locală în Uniunea Europeană și în unele state membre</i>	p. 152
Capitolul I <i>Reglementări ale Uniunii Europene privind poliția locală</i>	p. 152
Secțiunea I <i>Considerații generale privind parcursul european al României. Semnificația momentului istoric 1 ianuarie 2007</i>	p. 152
Secțiunea a II-a <i>Poliția locală în Uniunea Europeană. Repere doctrinare, legislative și jurisdicționale</i>	p.157
Capitolul II <i>Poliția locală în diferite state membre ale Uniunii Europene</i>	p.172

Concluzii și propuneri de lege ferenda	p. 184
Concluzii	p. 184
Propuneri de principiu și cu caracter de lege ferenda	p. 192
Bibliografie	p. 197
Abrevieri	p. 215

REZUMAT

I Motivația temei și metoda de cercetare utilizată

Teza de doctorat își propune să analizeze, așa cum rezultă denumirea ei, **poliția locală în context național și european**. Orientarea către această temă a fost determinată, pe de o parte, de experiența dobândită în activitatea profesională desfășurată în cadrul instituției poliției locale, iar pe de altă parte, de faptul că am apreciat că se impune continuarea cercetării academice asupra acestei materii, datorită rolului pe care poliția locală îl exercită în societatea românească. Scurtimea existenței poliției locale, creată în anul 2010, nu a dat prilejul de a se crea o literatură de specialitate consistentă, care să analizeze statutul juridic atât al instituției în sine, cât și a personalului care își desfășoară activitatea în cadrul ei, și ne referim, cu precădere, la **polițistul local**.

Un al **doilea argument** vizează **modul în care legiuitorul a calificat polițistul local**, respectiv acela de **titular al unei funcții publice specifice**. Este cunoscut faptul că actuala Lege - cadru în materia funcției publice, respectiv Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, consacră două tipuri de funcții publice din punct de vedere al naturii atribuțiilor, respectiv **funcții publice generale și funcții publice specifice**¹. Separat de aceste două categorii de funcții, Legea nr. 188/1999² recunoaște și posibilitatea ca unii funcționari, care își desfășoară activitatea în anumite servicii publice, care prin natura lor prezintă anumite particularități, să beneficieze de **statute juridice specifice**. Între aceste categorii de personal se regăsesc enumerate, la litera f) a articolului 7 alin. (1) al Legii nr. 188/1999, **poliția și alte structuri ale Ministerului Afacerilor Interne**. Criteriul care a determinat legiuitorul organic să recunoască atât funcțiile publice specifice, cât și statutul special aplicabil unor categorii de funcționari

¹ Prin articolul 7 alin. (1) litera a) al Legii nr. 188/1999.

² Prin articolul 5 al Legii nr. 188/1999.

publici apreciem că este același, el vizând particularitățile pe care le prezintă serviciul public respectiv și, implicit, personalul care își desfășoară activitatea în cadrul lor.

Axa centrală a filozofiei prezentei teze gravitează în jurul **statutului polițistului local**, care, în opinia noastră, ar trebui să fie tot **statut juridic special**, ca și în cazul polițistului să spunem obișnuit, și **nu un statut juridic general, de funcționar public care desfășoară o funcție publică specifică și se supune Legii nr. 188/1999**.

Pentru a demonstra o asemenea aserțiune, principala metodă utilizată în elaborarea prezentei teze a fost **metoda comparatistă**, prin care am analizat în paralel statutul polițistului local și cel al polițistului, pentru a putea identifica similitudinile și a desprinde argumentele care să fundamenteze teza susținută de noi, aceea a conferirii unui statut special polițistului local, propunere pe care am formulat-o, de lege ferenda, și care străbate, ca un fir roșu, teza de față.

Metoda comparatistă a vizat nu numai dreptul intern, ci și ceea ce putem denumi *dreptul european al polițistului local*, în sensul prezentării unor realități constituționale și legale privind statutul polițistului local din alte state membre ale Uniunii Europene. În acest scop, un prim demers pe care l-am întreprins a fost acela de a analiza constituțiile statelor membre, pentru a identifica în ce măsură în conținutul lor se regăsesc prevederi speciale referitoare la poliția locală. Deși efortul a fost consistent, rezultatele nu au fost nici pe departe pe măsura lui, în sensul că în puține constituții am regăsit prevederi exprese în această materie, respectiv Constituția Regatului Spaniei, a Austriei, Italiei.

Am analizat de asemenea și poliția locală în Franța, țară cu care sistemul românesc de drept este puternic înrudit.

Poliția locală, fiind un serviciu care funcționează pe lângă autoritățile administrației publice locale, reprezintă un **serviciu descentralizat, nu unul deconcentrat**. Iar descentralizarea este legată de autonomia locală, în vreme ce deconcentrarea este o variantă a centralizării, după cum este admis în literatura de

specialitate³. Din această perspectivă, apreciem că în viitor, poliția locală va trebui să-și amplifice rolul și atribuțiile, dată fiind calitatea sa de serviciu public pus în slujba colectivităților locale, pentru realizarea și apărarea drepturilor, libertăților și valorilor fundamentale ale acesteia. Acest lucru presupune și perfecționarea cadrului legislativ care îi este aplicabil și ne-am străduit, prin propunerile de lege ferenda pe care le-am formulat, să venim în sprijinul acestui demers.

II. Structura tezei

Am conceput prezenta teză în **trei părți**. În **prima parte** am fundamentat conceptele și am prezentat aspectele cu caracter istoric, privind evoluția legislativă a instituției și a celor care au precedat-o (corpul gardienilor publici și poliția comunitară, în prezent desființate).

Totodată, am prezentat și anumite aspecte cu caracter de generalitate, legate de **categoriile de personal care își desfășoară activitatea în cadrul poliției locale, categoriile de funcții publice și funcționari publici, conceptele de ordine și siguranță publică și cadrul constituțional și legal care le este aplicabil.**

Etimologic, cuvântul provine din latinescul *politia*, care semnifică *organizarea politico-administrativă* și din grecescul *politeia* care însemna *cetate*. În antichitatea greacă, comunitățile locale, cetățile, se confundau cu veritabile state, în slujba cărora se afla o categorie de funcționari publici evocați prin termenul de **polițiști**. În timp, denumirea de *polițist* a ajuns să evoce o anumită sferă a funcționarilor, puși în slujba ”*cetății* ” pentru a asigura ordinea și securitatea membrilor săi.⁴

În *opinia noastră*, termenul ”*poliție*” poate fi definit, ca orice concept, în două sensuri:

³ A se vedea, în acest sens **Antonie Iorgovan- Tratat de drept administrativ**, ed. a IV-a, vol. I, ed. All Beck, București, 2005, p. 451.

⁴ **Iulian Nedelcu, Paul- Iulian Nedelcu- Poliția administrativă. Analiză comparativă**, în **Emil Bălan, Cristi Iftene, Gabriela Varia, Dragoș Troanță, Marius Văcărelu** (editori) - *Administrația publică - între misiuni și constrângeri bugetare- Dimensiuni juridice și manageriale*, Editura Wolters Kluwer, București, 2014, pp. 129-135.

a) în *sens formal-organic*, el evocă ansamblul de organe ale statului și ale unităților administrativ-teritoriale prin intermediul cărora se asigură apărarea ordinii, liniștii publice și a siguranței cetățenilor, apărarea valorilor fundamentale ale statului de drept și ale democrației, prevenirea și combaterea fenomenului de infracționalitate;

b) în *sens material-funcțional*, termenul poliție evocă ansamblul formelor de activitate, respectiv acte, fapte, operațiuni și servicii, prin intermediul cărora se asigură apărarea ordinii și liniștii publice și a siguranței cetățenilor, apărarea valorilor fundamentale ale statului de drept și ale democrației constituționale, precum și prevenirea, combaterea și diminuarea fenomenului de infracționalitate.

Ambele accepțiuni se raportează la termenul „*poliție*” în **accepțiunea lato sensu a sa**. În această accepțiune, prin termenul „*poliție*” evocăm **serviciul public care are ca scop apărarea valorilor fundamentale care privesc viața persoanei și viața statului, în egală măsură**, și care se concretizează în **două forme**:

a) **poliția**, care se organizează și funcționează în baza Legii nr. 218 din 23 aprilie 2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române⁵;

b) **poliția locală**, care se organizează și funcționează în baza Legii nr. 155 din 12 iulie 2010⁶.

Cele două categorii de servicii publice exercită misiuni care sunt în mare parte similare, în ambele cazuri fiind vorba de apărarea unor valori esențiale pentru stat și cetățean. Diferențele între acestea au la bază mai multe aspecte, care, în opinia noastră, pot fi grupate în funcție de **trei mari criterii**.

Un **prim criteriu**, vizează **conținutul competenței materiale**⁷, care, în cazul poliției are un spectru de cuprindere mult mai mare, incluzând, pe lângă **ordinea și liniștea publică**, și **siguranța cetățenilor, combaterea fenomenului de criminalitate, securitatea frontierelor, cooperarea transfrontalieră**, etc. Realizarea unei asemenea

⁵ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 25 aprilie 2014.

⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 339 din 8 mai 2014.

⁷ Prin **competență materială** înțelegem „*sfera și natura atribuțiilor unui organ al administrației publice*”. (Antonie Iorgovan –*Tratat de drept administrativ, op. cit.*, vol.I, ed. a IV-a, p. 281.

misiuni impune o gestionare pragmatică comună, o strategie și un management, instituții și agenții cu atribuții în domeniu pe plan național, dar și cooperare între state⁸.

În schimb, poliția locală are ca scop exercitarea atribuțiilor privind **apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, proprietății publice și private, prevenirea și descoperirea infracțiunilor** în domeniile enumerate de lege⁹.

Un al doilea criteriu îl reprezintă – **competența teritorială**¹⁰.

În ceea ce privește organele **Poliției Române**, acestea **exercită atribuții la nivelul întregii țări și al oricărei unități administrativ-teritoriale de bază** (comune, orașe, municipii, sectoare ale Municipiului București) sau **de nivel intermediar** (județe)¹¹.

În schimb, în cazul **poliției locale**, structurile ei sunt înființate și **își exercită competența teritorială** la nivelul *comunei, orașului, municipiului sau al sectoarelor Municipiului București*¹², adică al *unităților administrativ-teritoriale de bază, nu și al celor de nivel intermediar*. Înțelegem astfel că, așa cum rezultă și din denumirea ei, **acțiunea poliției locale se realizează în interesul și în beneficiul colectivităților locale**. De altfel, rolul colectivităților locale în Europa este din ce în ce mai pregnant. Ele *joacă un rol esențial în schimbul de informații și în realizarea interacțiunii*

⁸ Luca Iamandi, Victor Aelenei, Georgeta Ungureanu, Costel Dumitrescu, Cătălin Andrieș, Gabriel Peres – *Cooperarea polițienească operațională la frontiera Schengen*, Editura ProUniversitară, București, 2010, p. 11.

⁹ Prin articolul 1 alin. (1) al Legii nr. 155/2010 sunt enumerate următoarele domenii: ordinea și liniștea publică, precum și paza bunurilor; circulația pe drumurile publice; disciplina în construcții și afișajul stradal; protecția mediului; activitatea comercială; evidența persoanelor; alte domenii stabilite prin lege.

¹⁰ Prin **competență teritorială** înțelegem “*întinderea în spațiu a atribuțiilor unui organ public*”, sau altfel spus, “*limitele teritoriale ale acțiunii organelor administrației publice*”. (Antonie Iorgovan-**Tratat de drept administrativ**, *op. cit.*, vol.I, ed. a IV-a, p. 281).

¹¹ România este organizată sub aspect administrativ, potrivit art. 3 alin. (3) din Constituție, în *comune și orașe* (municipii), ca *unități de bază* și *județe* ca *unități de nivel intermediar*.

¹² Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 155 din 12 iulie 2010.

*necesare între ele, instituțiile europene și cetățeni.*¹³ Poliția locală s-a înființat prin **reorganizarea poliției comunitare**, care a funcționat în baza Legii nr. 371/2004¹⁴.

Cel de-al **treilea criteriu** care diferențiază cele două tipuri de poliție privește **statutul personalului**.

Sub acest aspect, există **asemănări și deosebiri** între cele două tipuri de poliție.

În ceea ce privește asemănările, în ambele servicii publice regăsim două mari categorii de personal:

a) personal contractual, respectiv **salariații**, al căror **statut juridic** este reglementat de **Codul Muncii**¹⁵ și celelalte acte normative care formează *legislația muncii*¹⁶. Aceștia pot fi angajați cu *contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată* (regula), cu *contract de muncă pe perioadă determinată* (excepția) sau *contractul individual de muncă cu timp parțial*, reglementat și în Codul muncii de articolul 101 prin sintagma *salariatul cu fracțiune de normă*. Această din urmă modalitate prezintă mai multe avantaje pentru salariați, între care doctrina reține faptul că *permite îmbinarea activității salariale cu studiile sau formarea profesională ; permite salariaților în vârstă să se acomodeze cu lipsa de activitate după pensionare*¹⁷. În ceea ce privește cazurile în care un salariat poate fi încadrat cu contract de muncă pe

¹³ **Constanța Mătușescu**- *Rolul colectivităților locale în definirea politicilor europene*, în Caietele Științifice nr. 12-14, ale Institutului de Științe Administrative "Paul Negulescu" și Universității Româno-Germane, Editura Universul Juridic, București, Sesiunile științifice 2010-2012, p.185.

¹⁴ Legea nr. 371/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Poliției Comunitare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 27 septembrie 2004, abrogată prin art. 45 alin. (3) al Legii nr. 155/2010, cu excepția art. 20 și 21 referitoare la serviciile publice destinate asigurării pazei obiectivelor de interes județean.

¹⁵ Codul Muncii a fost aprobat prin Legea nr. 53 din 24 ianuarie 2003, cu modificările și completările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011.

¹⁶ Exemplu Legea dialogului social nr. 62/2011 republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 625 din 31 august 2012.

¹⁷ **Luca Iamandi** - *Reglementarea muncii cu timp parțial la nivelul Uniunii Europene. Armonizarea dreptului intern*, publicat pe www.proceeding.univ.-danubius.ro/

perioadă determinată, Codul muncii le enumeră expres și limitativ, dat fiind caracterul lor de excepție al acestui tip de contract¹⁸.

Interesantă ni se pare opinia conform căreia *se impune ca analiza raporturilor juridice de muncă să se facă atât unitar, cât și diferențiat, potrivit specificului diferitelor sectoare de activitate*¹⁹.

b) **funcționarii publici**, noțiune prin care evocăm acea categorie de personal care este titularul unei funcții publice și este **investită cu exercițiul autorității publice**, sau cu **prerogative de putere publică**, astfel cum sunt ele determinate de articolul 2 alin.(3) din Legea nr 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici²⁰ cu modificările și completările ulterioare. Funcționarii publici se bucură de **stabilitate în muncă** și beneficiază de ceea ce doctrina și jurisprudența numesc tradițional și legislația reglementează implicit, respectiv **dreptul la carieră**. Acesta este strâns legat de **stabilitate** în funcție, regulă care trebuie înțeleasă în raport cu **mobilitatea**, noțiune care evocă modificarea raportului de serviciu, în anumite condiții și după anumite proceduri, atunci când interesul funcționarului sau al autorității publice o impune.

În ceea ce privește **funcționarii publici** care își desfășoară activitatea în cadrul Poliției Române, identificăm două categorii:

¹⁸ **Luca Iamandi, Mara Ioan** - *Munca pe durată determinată în normele Uniunii Europene Armonizarea dreptului intern*, publicat pe www.proceeding.univ.-danubius.ro/

¹⁹ **Al. Athanasiu, C.A. Moarcăș** - *Dreptul muncii. Relațiile individuale de muncă*, vol. I, ed. Oscar Print, București, 1999, pp. 9-20.

²⁰ Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 29 mai 2007. Articolul 2 alin. (3) din această lege enumeră următoarele activități care implică exercitarea prerogativelor de putere publică: punerea în executare a legilor și a celorlalte acte normative; elaborarea proiectelor de acte normative și a altor reglementări specifice autorității sau instituției publice, precum și asigurarea avizării acestora; elaborarea proiectelor politicilor și strategiilor, a programelor, a studiilor, analizelor și statisticilor necesare realizării și implementării politicilor publice, precum și a documentației necesare executării legilor, în vederea realizării competenței autorității sau instituției publice; consilierea, controlul și auditul public intern; gestionarea resurselor umane și a resurselor financiare; colectarea creanțelor bugetare; reprezentarea intereselor autorității sau instituției publice în raporturile acesteia cu persoane fizice sau juridice de drept public sau privat, din țară și străinătate, în limita competențelor stabilite de conducătorul autorității sau instituției publice, precum și reprezentarea în justiție a autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea; realizarea de activități în conformitate cu strategia de informatizare a administrației publice.

a) **polițiștii**, al căror statut juridic este reglementat de Legea nr. 360 din 6 iunie 2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare²¹;

b) **alți funcționari publici**, al căror statut juridic este reglementat de Legea nr 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici.

Polițistul reprezintă, conform Legii speciale nr. 360/2002, un „*funcționar public civil, cu statut special, înarmat, ce poartă, de regulă, uniformă și exercită atribuțiile stabilite pentru Poliția Română prin lege, ca instituție specializată a statului*”²².

În cadrul **Poliției locale** își desfășoară activitatea aceleași două categorii de personal:

a) **personal contractual**, care se supune statutului juridic comun, indiferent de locul unde își desfășoară activitatea²³;

b) **funcționari publici**, care, la rândul lor sunt de două categorii, respectiv funcționari publici care exercită o **funcție publică generală** și **funcționari publici care exercită o funcție publică specifică**.

Termenul de *poliție* mai este utilizat și prin asociere cu cel de *administrativă*, rezultând *poliția administrativă*. Sintagma de *poliție administrativă* evocă acele limite la care sunt supuși particularii cărora statul le transferă prestarea unor servicii publice, care concretizează dreptul pe care statul și-l rezervă de a controla, sau, ca să folosim un termen actual, de a *monitoriza* modul în care particularii duc la îndeplinire serviciile pe care au fost autorizați să le presteze. Profesorul Vedel o definea ca fiind *o formă de intervenție pe care o exercită anumite autorități administrative și care constă în a impune, în vederea asigurării ordinii publice, limitarea libertății indivizilor*.²⁴ Un alt

²¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 iunie 2002.

²² Articolul 1 alin.(1) din Legea nr. 360 din 6 iunie 2002.

²³ Fac excepție autoritățile și instituțiile publice al căror statut e generat de norme speciale privind salarizarea, în prezent fiind vorba în principal de Legea-cadru nr. 284 din 28 decembrie 2010, privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 28 decembrie 2010 și a căror conduită civică și profesională se supune regulilor instituite Legea nr. 477/2004 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1105 din 24 iunie 2002.

²⁴ **Georges Vedel - Droit administratif**, P. U. F. Paris, 1984, p. 1058.

mare autor francez o definește ca reprezentând *o formă de acțiune a administrației ce constă în reglementarea activității particularilor în vederea asigurării ordinii publice.*²⁵ Cât privește doctrina franceză actuală, aceasta înțelege prin **poliție administrativă** *acea activitate care se definește prin obiectul său, respectiv menținerea ordinii publice.*²⁶

În opinia noastră, **poliția administrativă** evocă **ansamblul de activități - acte, fapte și operațiuni- prin intermediul cărora administrația supraveghează modul de desfășurare a acțiunii particularilor care au fost împuterniciți cu prestarea unor lucrări și servicii cu caracter public, în scopul protejării ordinii publice și realizării interesului general.**

Scopul poliției administrative este *de a asigura climatul de ordine publică necesar desfășurării normale a activității economice și social-culturale și promovarea unor relații civilizate în viața cotidiană.*²⁷

Necesitatea asigurării **ordinii publice** reprezintă un imperativ proclamat atât la nivel național, cât și internațional. Avem în vedere, cu titlu exemplificativ, articolul 28 din Declarația Universală a Drepturilor Omului²⁸ prin care se prevede că *orice persoană are dreptul să beneficieze, pe plan social și internațional, de existența unei ordini care să permită ca drepturile și libertățile enunțate să-și poată găsi o realizare deplină, corespunzătoare intereselor naționale de securitate, care include și siguranța civică a cetățenilor.*²⁹

²⁵ **Andre de Laubadere, J.C. Venezia, Y. Gaudemet-** *Traite de droit administratif*, L.G.D.J., Paris, 1999, p. 978.

²⁶ **Bernard Stirn, Yann Aguila-** *Droit public francais et europeen*, Dalloz, Paris, 2014, p. 364.

²⁷ **Dana Vulpașcu-** *Activitatea de poliție administrativă desfășurată de ANAF în noua organizare*, în **Emil Bălan, Cristi Iftene, Gabriela Varia, Dragoș Troanță, Marius Văcărelu** (editori) - *Administrația publică -între misiuni și constrângeri bugetare- Dimensiuni juridice și manageriale*, Editura Wolters Kluwer, București, 2014, p. 167.

²⁸ Proclamată de Adunarea generală a O.N.U. prin Rezoluția nr. 217(III) din decembrie 1948.

²⁹ **Viorica Marinceș-** *Dreptul la o bună administrare reflectat în activitatea de ordine publică*, în *Caietele Științifice nr. 12-14, ale Institutului de Științe Administrative „Paul Negulescu” și Universității Româno-Germane*, Editura Universul Juridic, București, Sesiunile științifice 2010-2012, p. 234.

Termenul de *ordine* își are etimologia în latinescul *ordo, ordinus*, și are mai multe semnificații conferite de dicționarele limbii române, esențială fiind semnificația de *așezare a unor elemente potrivit unor cerințe, astfel încât fiecare să se afle la locul potrivit*³⁰. De aici, pot fi generate versiuni contemporane de explicare a ordinii, în general și a ordinii publice, în particular. Relevantă ni se pare definirea ordinii publice ca reprezentând *o caracteristică a unei societăți în care domină siguranța, securitatea, respectul față de drepturile cetățenilor și funcționarea în bune condiții a serviciilor publice*³¹. **Ordinea publică** se află în strânsă corelație cu **ordinea de drept**, deoarece legea este cea care consacră norme de comportare generală, reguli de conviețuire socială, de apărare a cetățenilor, a integrității lor, a drepturilor fundamentale, a proprietății și a valorilor societății în ansamblul său.³²

Poliția locală, alături de poliția obișnuită, de jandarmerie, reprezintă categoriile de structuri și servicii publice prin care se realizează ordinea publică. Folosim astfel termenul de **poliție** în trei accepțiuni:

- ca activitate desfășurată de structurile Ministerului Afacerilor Interne;
- ca activitate desfășurată de structurile poliției locale;
- ca activitate desfășurată de anumite autorități administrative, prin care supraveghează modul în care particularii prestează serviciile la care au fost autorizați, potrivit legii, de către un organ public.

Partea a doua am consacrat-o analizei **poliției locale în România** și reprezintă partea cea mai consistentă sub aspectul întinderii și al problematicii abordate. Aceasta deoarece ea vizează **obiectivul central al prezentei teze**, respectiv **poliția și polițistul local**. După ce, la început am prezentat o scurtă evoluție a reglementării privind poliția locală în țara noastră, în următoarele capitole am analizat **atribuțiile poliției locale**,

³⁰ A se vedea, spre exemplu, *Mic dicționar enciclopedic*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978, pp. 481-482.

³¹ **S. Tamaș**- *Dicționar politic. Instituțiile democrației și cultura civică*, Editura Academiei Române, București, pp. 196-197.

³² **Nicolae Popa**- *Teoria generală a dreptului*, Editura Actami, București, 1994, p. 59.

atât cele prevăzute de legea-cadru, cât și de alte acte normative, pentru ca, în continuare, să analizăm **drepturile și îndatoririle specifice polițistului local și regimul juridic al răspunderii** aplicabile acestuia. În analiza întreprinsă, am utilizat atât legislația, cât și doctrina de specialitate relevantă, precum și unele aspecte din jurisprudența instanței judecătorești și cea a Curții Constituționale. Legea nr. 155/2010 a făcut obiectul unor decizii ale Curții Constituționale, asupra uneia dintre ele am exprimat o viziune critică, având satisfacția că Înalta Curte de Casație și Justiție, printr-o decizie pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii, a validat concepția noastră.

Obiectivul pe care ni l-am asumat, acela de a pune bazele unei analize doctrinare de ansamblu a instituției polițistului local, prin care să se fundamenteze identitatea lui ca și categorie distinctă de funcționari publici. O asemenea identitate atrage necesitatea ca **polițistul local să fie calificat de legiuitor ca fiind funcționar public cu statut special** și să se procedeze, în viitor, la **adoptarea unei legi speciale** privind statutul său juridic.

Într-o singură frază, putem califica activitatea polițistului local ca fiind una permanentă, intens și strict monitorizată de către toți membrii societății, deoarece polițistul local activează în rândul oamenilor, cu ajutorul oamenilor și nu în ultimul rând, în beneficiul oamenilor.

Ultima parte a tezei am consacrat-o analizei polițistului local în Uniunea Europeană și în unele state membre ale Uniunii Europene. Cu privire la statele membre, nu am beneficiat de o documentare suficient de consistentă, aspect pe care sper să-l completez în preocupările mele viitoare. Am procedat la studierea atât a unor acte juridice elaborate la nivelul Uniunii Europene, cât și a Constituțiilor statelor membre, pentru a identifica dispoziții, de preferință exprese, aplicabile poliției locale. Totodată am cercetat și unele lucrări de specialitate, a căror valorificare am realizat-o în mod precaut, pentru a elimina riscul de a cuprinde în teză informații perimate, desuete sau inexistente.

Documentul fundamental de la care am început analiza poliției locale la nivelul Uniunii Europene a fost **Tratatul de la Lisabona** din 13 decembrie 2007³³ de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, intrat în vigoare la 1 decembrie 2009. În doctrină se apreciază că ”*cel mai important eveniment, care a avut loc la nivelul Uniunii Europene în anul 2009, având consecințe pentru societatea internațională, universală și cea regională , europeană, este reprezentat de intrarea în vigoare, la 1 decembrie, a instrumentului juridic deja arhicunoscut sub sintagma ”Tratatul de la Lisabona”*”³⁴. Ne raliem acestei viziuni și apreciem și noi, în consens cu autorul citat, că adoptarea acestui instrument juridic fundamental atrage după sine ” (...)*eforturile de cunoaștere, înțelegere și aprofundare a prevederilor Tratatului de la Lisabona...*” care ”*..trebuie în mod necesar amplificate, inclusiv în România, ca stat membru al Uniunii Europene atât la nivel central, cât și la nivel local, în mediul public și în cel privat, din perspectivă teoretică și pragmatică*”³⁵.

În egală măsură, Tratatul de la Lisabona constituie ”*un pas important pe calea consolidării Uniunii Europene ca o uniune a statelor și a cetățenilor*” el fiind ”*primul tratat al Uniunii Europene după cea mai amplă extindere și primul tratat la care România a participat direct*”³⁶. Precizăm că deși modifică cele două tratate, Tratatul de la Lisabona **nu le înlocuiește**, el pune la dispoziția Uniunii cadrul legal și instrumentele juridice necesare pentru a face față provocărilor viitoare și pentru a răspunde așteptărilor cetățenilor³⁷.

Existența poliției locale se regăsește în majoritatea statelor lumii. În Statele Unite ale Americii, de exemplu, fiecare oraș dispune de un departament de **poliției**

³³ Publicat în Monitorul Oficial nr. 107 din 12 februarie 2008.

³⁴ **Augustin Fuerea** - *Tratatul de la Lisabona- semnat la 13 decembrie 2007, intrat în vigoare la 1 decembrie 2009-* în Revista de Drept public nr. 4/2009, p. 62.

³⁵ **Augustin Fuerea** - *Tratatul de la Lisabona...*, art. cit., p. 62.

³⁶ **Ștefan Deaconu** - *Uniunea Europeană după Tratatul de reformă de la Lisabona*, în Revista Română de Drept Comunitar nr. 5/2009, pp. 61-62.

³⁷ **Lucian Ioan Tarnu** - *Aspecte și considerații teoretice privind Tratatul de la Lisabona*, în ”*Aderarea României la Spațiul Schengen - de la deziderat la realitate-*” Editura PROUNIVERSITARIA, București, 2011, p. 238.

metropolitană. Responsabilitatea primară și cea mai importantă ca semnificație este de a **asigura ordinea** și de a **reprima criminalitatea** în interiorul orașelor și în viața comunității, în general. Cel mai important și cunoscut departament, cu precădere din cinematografia americană, este **N.Y.P.D.**, care a fost creat în secolul XIX, după modelul Serviciului de Poliție Metropolitană din Londra. În ceea ce privește personalul poliției metropolitane din S.U.A., cel mai cunoscut personaj este **șeriful**, a cărui misiune este aceea de a supraveghea respectarea și aplicarea legii în localitatea unde funcționează. Alături de șerif își desfășoară activitatea și alți funcționari care lucrează la cabinetul șerifului și care poartă de regulă denumirea de *ajutor de șerif*. În afara acestei poliții locale specifice (metropolitane), fiecare stat federat aparținător Statelor Unite ale Americii dispune de propria sa **poliție statală**.

Am început prezentul capitol consacrat țărilor Uniunii Europene cu invocarea Statelor Unite ale Americii, deși ne-am propus să ne raportăm la Uniunea Europeană, pentru a releva ideea că instituția se regăsește la nivel global, inclusiv în statul cel mai cunoscut datorită producției sale cinematografice și care constituie un reper din punct de vedere al respectării drepturilor și libertăților fundamentale.

Am prezentat modul în care este reglementată poliția locală în unele din statele membre ale Uniunii Europene. În vederea elaborării capitolului, am cercetat Constituțiile statelor membre analizate, pentru a identifica, în ce măsură în conținutul lor se regăsesc reglementări exprese referitoare la poliția locală, constatând că, la fel ca și Constituția României, ca regulă, acestea nu conțin dispoziții speciale privind acest serviciu public și statutul personalului său. Evident că există dispoziții care se aplică celorlalte servicii publice și personalului acestora sau în baza cărora se organizează și funcționează administrația publică în statele respective, care sunt aplicabile, în egală măsură, și instituției care face obiectul prezentei teze de doctorat. Am avut în vedere și legislația și doctrina la care am avut acces.

Suntem convinși că, în acest domeniu mai sunt multe de cercetat. Considerăm că poliția locală este o instituție importantă pentru viața oamenilor și a comunității și ar

trebui ca pe viitor să i se acorde mai multă atenție din partea legiuitorului, a doctrinei dar și a guvernanților. Personal, suntem convinși ca această teză va reprezenta un început pentru demersuri viitoare pe care să le consacram acestei teme.

III. Concluzii și propuneri de lege ferenda

I. Concluzii1.

Categoriile de personal care își desfășoară activitatea în cadrul Poliției locale

Am putut constata, încă din primele capitole ale tezei, faptul că **polițistul local reprezintă numai una din categoriile de personal care își desfășoară activitatea în cadrul poliției locale.** Că, în afară de polițistul local, personalul poliției locale mai cuprinde:

- **alți funcționari publici**, care îndeplinesc o funcție publică generală, al căror statut este reglementat tot de Legea nr. 188/1999. Constatăm că putem identifica **două categorii de funcționari publici**, prima fiind reprezentată de **persoanele care îndeplinesc funcția publică specifică de polițist local**, iar cea de-a doua de **funcționarii publici care îndeplinesc o funcție publică generală** (de la serviciul resurse umane, salarizare etc). Unii funcționari publici exercită **funcții publice de conducere**, iar alții **funcții publice de execuție**;

- **personalul contractual**, al cărui statut juridic este reglementat de legislația muncii, în centrul căreia se află Codul muncii.

2. Poliția locală- ruda săracă a Poliției Române

Deși pare cam dură, o asemenea afirmație are un suport pe care ne-am străduit să-l argumentăm pe parcursul tezei. El nu are nici o conotație peiorativă și ne-am inspirat, în formularea ei, de expresia consacrată în dreptul francez, conform căreia *funcția publică locală reprezintă ruda săracă a funcției publice de stat*³⁸.

³⁸ Cu privire la statutul funcționarilor colectivităților locale, a se vedea **Jean Marie Auby, Jean Bernard Auby, Didier Jean- Pierre, Antony Taillefait- Droit de la fonction publique. Etat. Collectivites locales. Hopitaux**, Editura Dalloz, Paris, 2012, pp. 587-610.

Tema tezei de doctorat vizează o instituție care a beneficiat, până în prezent, de o insuficientă preocupare din partea doctrinei. Nici legislația nu a fost mai generoasă, având în vedere numărul redus al actelor normative care o vizează și faptul că de la adoptare, Legea nr. 155 /2010 a fost supusă doar la patru modificări.³⁹ Aceasta, reprezintă un lucru bun, deoarece **instabilitatea legislativă este una din cele mai mari slăbiciuni ale unui stat.** Dincolo de acest aspect, nu putem să nu constatăm **o lipsă de interes din partea legiuitorului și a guvernanților, în general, pentru consolidarea acestei instituții.** Instituție care are o viață mult prea scurtă în România. Ca să încercăm o glumă metaforică, asimilând perioada de la înființare și până în prezent cu vârsta omului, după vârsta pe care o are, ea *”nu a mers încă la școală.”* Sau *”este în clasa pregătitoare”*. Numai că, ducând metafora mai departe, această etapă de început în viața unui om și a unei instituții este foarte importantă. Structurile de poliție locală fac eforturi pentru a se ridica la nivelul așteptărilor cetățenilor. Dar mai este nevoie să fie sprijinite, de legiuitor și de guvernanți, pentru ca eforturile lor să fie *eficiente*.

Analizând comparativ cu Poliția Română, nu putem să nu observăm o anumită diferență între ele, Poliția Română fiind, neîndoiește mai *”avantajată”* sub aspectul recunoașterii rolului pe care îl are în societate. În opinia noastră, și **rolul poliției locale va trebui să se intensifice și este necesară o schimbare de viziune în acest sens.** Se impune să se înțeleagă **semnificația misiunii pe care poliția locală o are în viața comunității și a cetățeanului.** Credem că ea este mult mai implicată în **soluționarea problemei oamenilor, mult mai aproape de viața lui.** Or acest lucru trebuie să se reflecte în statutul care i se conferă poliției locale și celor care o slujesc. Reprezentarea care se reflectă în percepția noastră, dar credem că și în cea publică, este aceea că *poliția locală e un fel de rudă săracă a Poliției Române* și **acest lucru trebuie să se schimbe.**

³⁹ Avem în vedere modificările realizate prin O.U.G. nr. 65/15 octombrie 2014; Ordonanța Guvernului nr. 7/28 ianuarie 2015; O.U.G. nr. 2/11 martie 2015 și Legea nr. 138 din 8 iunie 2015.

3. Poliția locală - verigă importantă a sistemului de ordine publică și siguranță publică

Din analiza întreprinsă, a rezultat concluzia că noțiunile de ordine publică și securitate națională sunt **de rang constituțional**, ele fiind reglementate în legea fundamentală a țării. În ceea ce privește sintagma de **polițist local**, ea **nu se regăsește în Constituție** sau am putea spune că *se găsește pe jumătate*. Avem în vedere articolul **40 alin. (3)**, care **enumeră printre categoriile de funcționari publici cărora nu le este recunoscut dreptul de asociere politică și polițiștii.**⁴⁰ Rezultă astfel că **din noțiunea de polițist local doar primul element al ei este consacrat constituțional**. Am putut constata, studiind Constituțiile celorlalte 27 de state membre,⁴¹ că aceasta este o situație evasiunanimă, puține sunt țările ale căror Constituții să o recunoască expres.

4. Polițistul local- funcționar public care exercită o funcție publică specifică.

O altă concluzie desprinsă din conținutul tezei este aceea că **polițistul local exercită o funcție publică specifică**. Am relevat, prin analiza întreprinsă, că Legea nr. 188/1999 reglementează **două categorii de funcții publice** din punct de vedere al conținutului atribuțiilor, respectiv **funcții publice generale și funcții publice specifice**. În ceea ce privește **funcțiile publice specifice**, acestea sunt prevăzute în anexa la Legea nr. 188/1999,⁴² cu precizarea că **enumerarea din lege este enunțiativă nu limitativă, fiind recunoscută posibilitatea ca autoritățile și instituțiile publice să poată stabili, prin acte administrative proprii și alte funcții specifice.**⁴³ Este o soluție care poate fi **discutabilă** din punct de vedere al normelor de tehnică legislativă, având în vedere că **anexa la o lege sau la un alt act juridic face corp comun cu**

⁴⁰ Articolul 40 alin. (3): *”Nu pot face parte din partide politice judecătorii Curții Constituționale, avocații poporului, magistrații, membrii activi ai armatei, polițiștii și alte categorii de funcționari publici stabilite de lege .”*

⁴¹ După cum este cunoscut, Uniunea Europeană numără în prezent 28 de state membre.

⁴² Este vorba despre: **funcții publice de conducere:** arhitect șef; **funcții publice de execuție:** inspector de concurență; inspector vamal; inspector de muncă; controlor delegat; expert în tehnologia informațiilor și a telecomunicațiilor; comisar.

⁴³ O asemenea posibilitate este recunoscută prin nota de la Punctul II *”Funcții publice specifice”* din Anexa la lege, conform căreia *”Funcțiile publice specifice, altele decât cele prevăzute la pct. II, se pot stabili de autoritățile publice, cu avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.”*

acestea, are aceeași forță juridică sau cu una superioară.⁴⁴ Iar completarea, modificarea sau abrogarea legii sau a anexelor sale, se poate face *tot prin lege*. În cazul de față, a stabili alte funcții publice specifice înseamnă a completa anexa la lege, or acest lucru nu se poate realiza prin acte administrative emise sau adoptate de autorități și instituții publice, fie și cu avizul A.N.F.P.

Cea de-a doua modalitate prin care se pot stabili alte funcții publice specifice decât cele prevăzute de legea - cadru se deduce din cele anterior menționate este **legea**, fiind vorba despre **legea organică**, dat fiind faptul că Legea nr. 188/1999 este o lege organică. Acest lucru s-a realizat prin Legea nr. 155/2010, care **adaugă o nouă funcție publică specifică celor prevăzute de legea - cadru**, respectiv funcția de **polițist local**.

5. Polițistul local - funcționar public cu statut special?

Răspunsul la această întrebare ne-a preocupat încă de la debutul cercetării noastre doctorale. În acest scop, am procedat la analiza comparativă a atribuțiilor Poliției Române cu acelea ale poliției locale.⁴⁵ Am putut constata că **o mare parte din aceste atribuții sunt comune celor două tipuri de poliții**. Și atunci ne-am întrebat, retoric firește, **de ce polițistul să beneficieze de o lege organică prin care să se consacre un statut special, iar polițistul local să rămână titularul unei funcții publice specifice, sub incidența Legii nr. 188/1999, cu anumite completări care sunt aduse prin Legea nr. 155/2010**. Subliniem faptul că **obiectul de reglementare al Legii nr. 155/2010 îl formează organizarea și funcționarea poliției locale și nu statutul polițistului local**. În schimb, în cazul **polițistului** avem **Legea nr. 218 din 23 aprilie 2002** privind organizarea și funcționarea Poliției Române; **Legea nr. 360/2002** privind **Statutul polițistului**, în calitate de **funcționar public cu statut special**.

De aceea am considerat că, *de lege ferenda*, se impune **conferirea unui statut special polițistului local, cu drepturi, îndatoriri și responsabilități specifice și cu**

⁴⁴ Regăsim aici **principiul simetriei juridice** sau **principiul simetriei în drept**.

⁴⁵ A se vedea capitolul I secțiunea II a prezentei teze.

reglementarea regimului carierei sale, după principii similare celor cuprinse în Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului.

6. Polițistul local - funcționar public cu drepturi și îndatoriri specifice.

Polițistul local beneficiază de **trei categorii de drepturi și îndatoriri**, din punct de vedere al izvorului și al caracterului lor:

a) drepturi și îndatoriri prevăzute de Constituție și de legile în vigoare pentru orice cetățean român.⁴⁶ Facem precizarea că este vorba despre drepturi și îndatoriri ale *cetățenilor români*, dat fiind faptul că **funcția publică specifică de polițist local poate fi exercitată numai de un cetățean român**. O asemenea condiție este impusă de articolul 16 alin. (3) din Constituție,⁴⁷ potrivit căruia pentru a putea ocupa o anumită funcție trebuie să ai cetățenia română, la care se pot adăuga și una sau mai multe cetățenii. Rezultă că **nu poate fi polițist local o persoană care nu are cetățenia română și domiciliul în România;**

b) drepturi și îndatoriri prevăzute de Legea nr. 188/1999 care reglementează **statutul general al funcționarilor publici**, care este **aplicabil tuturor funcționarilor publici, inclusiv celor care beneficiază de statute speciale**, care se completează și se armonizează cu normele din statutul general;

c) drepturi și îndatoriri specifice, prevăzute de Legea nr. 155/2010. Dat fiind faptul că tema prezentei teze a reprezentat-o *statutul polițistului local*, am considerat necesar ca în conținutul ei să prezentăm și analizăm doar acele drepturi și îndatoriri specifice, făcând cuvenitele mențiuni cu privire la aplicabilitatea și a celorlalte drepturi și îndatoriri care le sunt aplicabile.

7. Răspunderea polițistului local este guvernată de normele răspunderii juridice a funcționarilor publici, în general.

⁴⁶ În titlul II al Constituției, intitulat „Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale”.

⁴⁷ Articolul 16 alin. (3) prevede: „Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în România. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.”

Legea nr. 155/2010 prevede în mod generic faptul că *încălcarea, de către polițistul local, a îndatoririlor de serviciu, atrage răspunderea disciplinară, civilă, penală sau contravențională, potrivit legii.* Legat de această normă legală, am scos în evidență trei mari aspecte:

a) că sunt identificate **patru forme de răspundere juridică aplicabile polițistului local**, respectiv **răspunderea disciplinară, civilă, penală sau contravențională;**

b) că textul face referire doar la **polițistul local, fără să conțină vreo prevedere cu privire la ceilalți funcționari publici care exercită o funcție publică generală.** De aceea, pentru ca articolul din lege să fie acoperitor, am propus reformularea și completarea lui, el urmând să devină astfel: *Încălcarea, de către polițistul local și ceilalți funcționari publici, a îndatoririlor de serviciu, atrage răspunderea disciplinară, civilă, penală sau contravențională, potrivit Legii nr. 188/1999;*

c) că **textul nu precizează la ce lege se referă**, rezumându-se să se exprime generic *potrivit legii.* În schimb, în cazul personalului contractual din cadrul poliției locale, norma din lege trimite în mod expres la *prevederile legislației muncii.* De aceea, pentru paritate de tratament, în propunerea menționată la litera b) am propus și noi ca sintagma *în condițiile legii* să fie înlocuită cu aceea *potrivit Legii nr. 188/1999.*

8. Atribuțiile poliției locale sunt prevăzute atât de legea - cadru nr. 155/2010, cât și de alte acte normative.

Din analiza Legii nr. 155/2010, am putut constata că ea nu epuizează sfera atribuției poliției locale, soluție întâlnită la majoritatea autorităților și instituțiilor publice.⁴⁸ Legile lor de organizare și funcționare enumeră, pe de o parte, ceea ce reprezintă *atribuțiile principale*, iar pe de altă parte lasă posibilitatea ca *alte atribuții* să fie adăugate prin alte legi. De aceea, am consacrat și noi capitolul consacrat *atribuțiilor*

⁴⁸ Cu titlu de exemplu, a se vedea articolul 19 alin. (2) din Legea nr. 340 /2004 privind prefectul și instituția prefectului, republicată în Monitorul Oficial nr. 225/24 martie 2008, potrivit căruia prefectul *exercită și alte atribuții prevăzute de lege și de celelalte acte normative precum și însărcinările date de Guvern.*

poliției locale , după o parte introductivă, două mari secțiuni, în care am analizat **atribuțiile prevăzute de legea-cadru și atribuții prevăzute de alte acte normative**, pe care le-am analizat, în primul rând **legi**, dat și **alte acte normative** adoptate în baza legii, care fac referire expresă la polițistul local (hotărâri ale Guvernului, ordine ale miniștrilor).

9. Polițistul local în Uniunea Europeană

Cea de-a treia parte a tezei am consacrat-o analizei polițistului local în Uniunea Europeană și în alte state membre ale Uniunii Europene. În ceea ce privește Uniunea Europeană, am avut în vedere unele reglementări adoptate la nivelul acesteia, începând cu Tratatul de la Lisabona, care consacră, unul din titlurile sale, respectiv **titlul IV**, reglementării *Spațiului de libertate securitate și justiție*. Acesta cuprinde **cinci capitole**, ultimul dintre acestea fiind consacrat *cooperării polițienești*. Un act normativ interesant, care a generat și o Hotărâre a Curții Europene de Justiție de la Luxembourg, este **Directiva Consiliului din 27 noiembrie 2000**, care are ca obiect de reglementare crearea unui cadru general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă. În baza acestei Directive, precum și a **Directivei Consiliului 76/207/CEE** din 9 februarie 1976 privind respectarea principiului egalității între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la angajare, la formare și la promovare profesională și condițiile de muncă, a fost soluționată de către instanța europeană **cauza nr. C-416/13**, în care s-a pronunțat **Hotărârea Curții (Camera a doua) din 13 noiembrie 2014**.⁴⁹ Cauza a avut ca obiect o **cerere preliminară** formulată în temeiul articolului 267 TFUE⁵⁰ de Juzgado de lo Contencioso-Administrativo no 4 de Oviedo

⁴⁹ Publicată pe http://curia.europa.eu/juris/document/document_print.jsf?doclang=RO&text=&pageIn

⁵⁰ Articolul 267 TFUE are următorul conținut: „*Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă să se pronunțe, cu titlu preliminar, cu privire la: (a) interpretarea tratatelor; (b) validitatea și interpretarea actelor adoptate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii. În cazul în care o asemenea chestiune se invocă în fața unei instanțe dintr-un stat membru, această instanță poate, în cazul în care apreciază că o decizie în această privință îi este necesară pentru a pronunța o hotărâre, să ceară Curții să se pronunțe cu privire la această chestiune. În cazul în care o asemenea chestiune se invocă într-o cauză pendinte în fața unei instanțe naționale ale cărei decizii nu sunt supuse vreunei căi de atac în dreptul intern, această instanță este obligată să sesizeze Curtea. În cazul în care o asemenea*

(Spania), prin decizia din 16 iulie 2013. Cererea a fost formulată în cadrul litigiului dintre Vital Perez, pe de o parte, și Ayuntamiento de Oviedo (municipiul Oviedo), pe de altă parte, cu privire la decizia acestuia din urmă de a aproba un **anunț de concurs** potrivit căruia **candidații la posturile de agenți ai poliției locale nu trebuie să depășească vârsta de 30 de ani**. În esență, reclamantul era nemulțumit de faptul că nu putea să se înscrie la concurs dat fiind faptul că avea o vârstă de peste 30 ani și considera că anunțul de concurs, prin care se impunea vârsta maximă de 30 de ani candidaților, contravenea Directivei 2000/78.

Cauza a fost soluționată **în favoarea reclamantului**, Curtea Europeană de la Luxembourg statuând că *”articolul alin. (2), articolul 4 alineatul (1) și articolul 6 alin. (1) litera c) din Directiva 2000/78?CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care stabilește o vârstă maximă de 30 de ani pentru recrutarea agenților poliției locale”*.

Am considerat interesantă, această speță, pentru că ea reflectă o anumită viziune existentă la nivelul Uniunii Europene cu privire la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un polițist local și, implicit, la statutul în ansamblu al acestuia. Ea este relevantă și pentru că prezintă aspecte cu privire la modul în care este reglementată, într-un stat membru al Uniunii Europene, respectiv în Spania, regimul juridic al poliției locale și statutul polițistului local în această țară.

10. Polițistul local în alte state membre ale Uniunii Europene

În vederea elaborării acestui capitol, am analizat mai întâi Constituțiile statelor membre, pentru a identifica în ce măsură, ele conțin dispoziții referitoare la poliția locală. Cum spuneam și în partea introductivă, rezultatul nu a fost deloc încurajator,

chestiune se invocă într-o cauză pendinte în fața unei instanțe judecătorești naționale privind o persoană supusă unei măsuri privative de libertate, Curtea hotărăște în cel mai scurt termen.”

dispoziții exprese privind poliția locală regăsind doar în Constituțiile Regatului Spaniei, a Regatului Belgiei, în Austria și Italia.

Dispozițiile cuprinse în aceste legi fundamentale relevă o viziune care considerăm că poate reprezenta reper și pentru România, sub aspectul **importanței care se acordă poliției locale ca verigă importantă a sistemului de ordine și siguranță publică** și, implicit, **statutului personalului de specialitate** care își desfășoară activitatea în cadrul ei, respectiv **polițistul local**.

II. Propuneri de principiu și cu caracter de lege ferenda

Am decis să împărțim această secțiune a părții finale a prezentei teze în două subsecțiuni, în care să fie prezentate, în succesiune, mai întâi **propunerile de lege ferenda pe care le-am formulat, în conținutul tezei, cu privire la Legea nr. 155/2010** și apoi **propunerea noastră de adoptare a unei legi speciale privind statutul polițistului local**. Aceasta **străbate ca un fir roșu întreaga teză** și am argumentat-o atât în mod distinct, cât și în partea concluziilor finale, în care am reafirmat concepția noastră conform căreia **soluția legislativă actuală, de conferire, pentru polițistul local, al statutului de funcționar public care exercită o funcție publică specifică, nu este îndestulătoare**, fiind necesar în viitor să se modifice statutul polițistului local și să devină **funcționar public cu statut special**. Acest lucru reclamă, în mod evident, adoptarea unei legi organice care să reglementeze un asemenea statut.

Precizăm că nu am menționat și argumentarea care ne-a determinat să formulăm respectivele concluzii, acestea se regăsesc în cuprinsul tezei.

II.1. Propuneri referitoare la Legea fundamentală

1. Considerăm că securitatea națională ar trebui așezată printre valorile declarate supreme și garantate de articolul 1 alin.(3) din Constituție. În acest sens,

avem în vedere completarea articolului 1 alin. (3) din Constituție, prin includerea, între valorile declarate supreme, garantate, și a securității naționale.

2. Modificarea practicii existente în prezent, în sensul că **strategiile naționale în diferite domenii să fie aprobate de Parlament, prin lege**, Guvernului revenindu-i misiunea să le pună în executare.

I. 2. Propuneri referitoare la Legea nr. 155/2010

1. Modificarea articolului 6 lit. e), în sensul ca el să prevadă următoarea atribuție: *„acordă sprijin imediat celorlalte structuri cu atribuții în domeniul menținerii, asigurării și restabilirii ordinii publice”*.

2. Completarea articolului 7 litera d) **adăugând și Jandarmeria Română alături de Poliția Română.** Textul urmează să aibă următorul conținut: *„participă, împreună cu unitățile/structurile teritoriale ale Poliției Române și ale Jandarmeriei Române , la asigurarea măsurilor de circulație ocazionate de adunări publice, mitinguri, marșuri, demonstrații, procesiuni, acțiuni de pichetare, acțiuni comerciale profesionale, manifestări cultural –artistice, sportive, religioase sau comemorative, după caz, precum și alte activități care se desfășoară pe drumul public și implică aglomerări de persoane”*.

3. Modificarea articolului 9 lit. j), astfel: *„poliția locală constată contravenții și aplică sancțiuni pentru atribuțiile prevăzute de articolele 6-11 ale legii”*.

4. Contopirea literelor a și b) ale articolului 10. într-una singură, care să prevadă că: *„poliția locală verifică respectarea normelor legale privind comerțul stradal precum și activitatea comercială desfășurată în piețe, târguri, oboare”*.

5. Modificarea articolului 14 alin. (1) litera c): *„Dreptul de a utiliza gratuit, pe baza legitimației de serviciu, mijloacele de transport în comun, în localitatea unde au sediul organul de poliție locală din structura căruia face parte”*.

6. Modificarea art. 14 alin. (1) litera f), care urmează să aibă următorul conținut: *„să folosească forța, în condițiile legii, proporțional cu starea de fapt care a determinat-o,*

în cazul nerespectării dispozițiilor pe care le-a dat în exercitarea atribuțiilor de serviciu prin care acționează la prevenirea, descoperirea și combaterea fenomenului de infracționalității”.

7. Reformularea articolului 21 litera d) după cum urmează: *„să respecte și să aducă la îndeplinire ordinele și dispozițiile legale ale șefilor ierarhici, în conformitate cu prevederile Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici”.*

8. Articolul 21 alin. (5) al Legii 155/2010 ar trebui modificat și completat astfel: *„Polițistul local și funcționarii publici care exercită o funcție publică generală în cadrul poliției locale, răspund, în condițiile legii pentru modul în care își exercită atribuțiile de serviciu. Încălcarea, de către polițistul local și funcționarii publici a atribuțiilor, angajează răspunderea lor disciplinară, patrimonială, civilă sau penală, după caz, potrivit legii”.*

II.3. Propuneri cu caracter doctrinar, definiții de concepte

1. În *opinia noastră*, termenul „*poliție*” poate fi definit, ca orice concept, în două sensuri:

a) în *sens formal-organic*, el evocă ansamblul de organe ale statului și ale unităților administrativ-teritoriale prin intermediul cărora se asigură apărarea ordinii, liniștii publice și a siguranței cetățenilor, apărarea valorilor fundamentale ale statului de drept și ale democrației, prevenirea și combaterea fenomenului de infracționalitate;

b) în *sens material-funcțional*, termenul poliție evocă ansamblul formelor de activitate, respectiv acte, fapte, operațiuni și servicii, prin intermediul cărora se asigură apărarea ordinii și liniștii publice și a siguranței cetățenilor, apărarea valorilor fundamentale ale statului de drept și ale democrației constituționale, precum și prevenirea, combaterea și diminuarea fenomenului de infracționalitate.

2. **Restructurarea principiilor care guvernează acțiunile strategice în scopul asigurării ordinii și securității publice.** În *opinia noastră* ne-am oprit la **principiile legalității; previziunii; teritorialității și mobilității; cooperării; discriminării;**

operaționale colaborării și sprijinului din partea comunității; respectării inviolabilității, a demnității și a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei ; al specialității forțelor de intervenție și conducerii unitare.

3. Poliția administrativă evocă ansamblul de activități - acte, fapte și operațiuni- prin intermediul cărora administrația supraveghează modul de desfășurare a acțiunii particularilor care au fost împuterniciți cu prestarea unor lucrări și servicii cu caracter public, în scopul protejării ordinii publice și realizării interesului general.

4. Ordinea publică poate fi definită ca reprezentând starea de legalitate, de echilibru și de pace socială, prin care se asigură liniștea publică, siguranța personală, a colectivităților și a bunurilor, sănătatea morală și publică, a căror menținere, potrivit principiilor și normelor statornicite prin Constituție, se realizează prin măsuri de constrângere specifice poliției.

5. Bunele moravuri semnifică ansamblul normelor de conduită, de sorginte preponderant morală, care trebuie respectate de către orice subiect de drept, persoană fizică sau juridică, în organizarea și desfășurarea existenței sale private și publice.

6. Competența poliției locale reprezintă totalitatea atribuțiilor prevăzute a fi exercitate de către poliția locală prin legea- cadru a acesteia, de alte legi speciale și de actele normative adoptate în baza și în aplicarea acestora, într-o unitate administrativ- teritorială sau într-o subdiviziune a acesteia.

7. Atribuțiile poliției locale evocă ansamblul actelor, faptelor, serviciilor, lucrărilor și operațiunilor pe care le poate desfășura, în temeiul legii, o autoritate publică, în general, și poliția locală, în particular.

8. Misiunea poliției locale poate fi exprimată prin protecția omului, a bunurilor sale, prevenirea și sancționarea faptelor antisociale de orice fel de natură să le afecteze, prin structurile proprii au în colaborare cu Poliția Română, Jandarmeria și alte autorități publice care au atribuții în domeniul apărării ordinii și securității

publice, precum și cu organismele neguvernamentale, ca reprezentanți legitimi ai societății civile.

II.4. Propuneri de adoptare a unui nou statut prin care să se consacre calitatea de funcționar public cu statut special a polițistului local

Axa centrală a filozofiei prezentei teze gravitează în jurul **statutului polițistului local**, care, în opinia noastră, ar trebui să fie tot **statut juridic special**, ca și în cazul polițistului să spunem obișnuit, și **nu un statut juridic general, de funcționar public care desfășoară o funcție publică specifică și se supune Legii nr. 188/1999.**

Considerăm că un viitor statut al polițistului local ar trebui să aibă următoarea structură:

a) **capitolul I** – dispoziții generale, în care să se regăsească **fundamentarea conceptelor, categorii, principii** de exercitare a activității;

b) **capitolul II** – care să reglementeze **drepturile și îndatoririle** specifice polițistului local;

c) **capitolul III**, al cărui obiect de reglementare urmează să-l reprezinte **cariera** polițistului local, respectiv nașterea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al polițistului local;

d) **capitolul IV**, unde se vor regăsi **dispoziții finale și tranzitorii**, precum și norma de principiu conform căreia dispozițiile legii se completează cu cele ale Legii nr. 360/2002 și ale Legii nr. 188/1999, care constituie **drept comun în materie** pentru ambele

Bibliografie

I. Cursuri, tratate, monografii

A. Autori români

- **Ioan Alexandru**- *Tratat de administrație publică*, Editura Universul Juridic, București, 2008;
- **Ioan Alexandru**- *Drept administrativ european*, Editura Lumina Lex, București, 2005;
- **Dana Apostol Tofan**- *Drept administrativ*, vol. II, ediția 3, EDITURA c. h. Beck, București, 2015;
- **Al. Athanasiu, C.A. Moarcăș**- *Dreptul muncii. Relațiile individuale de muncă*, vol. I, ed. Oscar Print, București, 1999;
- **Mihai Cristian Apostolache**- *Primarul în România și Uniunea Europeană*, Editura Universul Juridic, București, 2012;
- **Mihai Cristian Apostolache**- *Legea nr. 215 /2001 a administrației publice locale, comentată și adnotată*, Editura Universitară, București, 2015;
- **Emil Bălan, Cristi Iftene, Marius Văcărelu (ccord)**- *Reforma statului. Instituții, proceduri, resurse ale administrației publice*, Ed Wolters Kluwer, București, 2016;

- **Emil Bălan, Cristi Iftene, Gabriela Varia, Dragoș Troanță, Marius Văcăreanu** (editori)- *Administrația publică -între misiuni și constrângeri bugetare-Dimensiuni juridice și manageriale*, Editura Wolters Kluwer, București, 2014;
- **Emil Bălan**- *Instituții administrative*, Editura C.H. Beck, București, 2008;
- **Bădescu Mihai, Craiovan Ion, Verginia Vedinaș, Toma Bogdan, Velișcu Vasile** –*Drept administrativ, Curs master*, Ed. Sitech Craiova, 2014;
- **Ion Deleanu** -*Drepturile fundamentale ale părților în procesul civil*, Editura Universul Juridic, București, 2008;
- **Ștefan Deaconu (coord), Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu, Silviu Gabriel Barbu**-*Codex constituțional, Constituțiile statelor membre ale Uniunii Europene*, Editura Monitorul Oficial, București, 2015, vol. I, II;
- **Dacian Cosmin Dragoș**- *Legea contenciosului administrativ, Comentarii și explicații*, Ediția 2, Editura C H Beck, București, 2009;
- **Nicoleta Diaconu**- *Dreptul Uniunii Europene, Partea Specială*, Editura Lumina Lex, București, 2007;
- **Victor Duculescu** -*Justiția europeană. Mecanisme, deziderate și perspective*, Editura Lumina Lex, București, 2002;
- Mihai Florea** – *Responsabilitatea acțiunii sociale*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 2015;
- Antonie Iorgovan** –*Tratat de drept administrativ*, vol.I, ed. a IV-a, Ed. All Beck, București, 2005;
- **Luca Iamandi, Nicolae Ghinea, Norel Neagu, Mihail Marcoci**- *Protecția juridică a României împotriva criminalității transnaționale*, Editura Pro Universitaria, București, 2010;
- **Luca Iamandi, Iacob Adrian, David Ungureanu**- *Activități polițienești în operații multinaționale*, Editura Sitech, Craiova, 2008;
- **Luca Iamandi, Victor Aelenei (coordonator), Georgeta Ungureanu, Costel Dumitrescu, Cătălin Andruș, Gabriel Pereș**-*Cooperarea polițienească operațională*

la frontiera Schengen, Masterat Managementul operațional la frontiera externă Schengen, Modulul 2, Editura Pro Universitaria, București, 2010;

- **Luca Iamandi**- *Cooperarea polițienească europeană*, Editura Sitech, Craioava, 2009;

- **Luca Iamandi**-*Elemente ale criminalității economico-financiare actuale*, Editura Fundației Dunărea de Jos, Galați, 2006;

- **Luca Iamandi**- *Tactica cooperării polițienești între state*, Editura Sitech, Craiova, 2009;

- **Cristian Ionescu**-*Drept constituțional comparat*, Editura C.H. Beck, București, 2008;

- **Mihai Adrian Hotca**-*Regimul juridic al contravențiilor, Comentarii și explicații*, ediția 3, Editura C.H. Beck, București, 2008;

- **Constantin Grigoraș**- *Contenciosul administrativ potrivit noului Cod de procedură civilă*, Editura Hamangiu, București, 2014;

- **Benone Pușcă**- *Drept constituțional și instituții politice*, Editura Universitară Danubius, Galați, 2010;

- **O. Măstăcan**- *Răspunderea penală a funcționarilor publici*, ed. a II-a, Ed. Hamangiu, București, 2008;

- **Ioan Muraru, E.S. Tănăsescu** (coord)- *Constituția României, Comentariu pe articole*, Editura C.H. Beck, București, 2008;

- **I. Muraru, E.S. Tănăsescu**-*Drept constituțional și instituții politice*, Ed Lumina Lex, București, 2002;

-**Ana Claudia Moarcăș (Costea)**-*Dreptul individual al muncii. Analize teoretice și practice și studii de caz*, Editura C.H. Beck, București, 2000;

-**Ana Claudia Moarcăș (Costea), Ana Maria Vlăsceanu**- *Drepturile sociale ale lucrătorilor migranți*, Editura C.H. Beck, București, 2011;

-**Ana Claudia Moarcăș (Costea)**- *Dreptul securității sociale, Curs universitar*, Editura C.H. Beck, București, 2013;

- **Claudia Ana Moarcăș Costea, Ana Maria Vlăsceanu** *Dreptul individual al muncii, Analize teoretice și studii de caz*, Editura C.H. Beck, București, 2010;
- Ana Claudia Moarcăș (Costea)**- *Social Security*, monograph International Encyclopedia of Law, ed. Kluwer International, Netherlands, 2015;
- *Mic dicționar enciclopedic*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978;
- Nicolae Popa, Mihai Constantin Eremia, Simona Cristea** *Teoria generală a dreptului*, ed.a II-a, Ed. All Beck, București, 2005;
- **Nicolae Popa**- *Teoria generală a dreptului*, Editura Actami, București, 1994;
- **Florin Sandu**- *Ordine publică*, Editura Trei, București, 1999;
- **Vasile Stănescu**- *Spațiul public. Gestionare și comunicare*, Editura Universul Juridic, București, 2012;
- **S. Tamaș**- *Dicționar politic. Instituțiile democrației și cultura civică*, Editura Academiei Române, București;
- **Simina Elena Tănăsescu**- *Principiul egalității în dreptul românesc*, Editura All Beck, București 1999;
- **Ion Traian Stefanescu**- *Tratat de dreptul muncii*, Ed. Universul Juridic, București, 2012;
- **Alexandru Țiclea(coord), Laura Georgescu, Ana Cioriciu Ștefănescu, Barbu Vlad**- *Dreptul public al muncii*, Editura Wolters Kluwer, București, 2010;
- **I. Vântu, M. Lepădătescu, I. Merlescu, M. Anghene**- *Sfaturile populare- organe locale ale puterii de stat*, Editura Academiei R.P.R., București, 1964;
- Verginia Vedinaș** - *Drept administrativ*, ed. a IX-a, Ed. Universul Juridic, București, 2015;
- Verinia Vedinaș** - *Libertatea credințelor religioase*, Editura Lumina Lex, București, 2003;
- **Verginia Vedinaș** - *Identitate națională și iubire de țară*, editura Universul Juridic, București, 2014;

- **Verginia Vedinaș**-*Statutul funcționarilor publici (Legea nr. 188/1999) Comentarii, legislație, doctrină și jurisprudență*, Ediția a-II-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2016;

- **Verginia Vedinaș, Constanța Călinoiu**- *Statutul funcționarului public european*, Ediția aII-a, Editura Universul Juridic, București, 2007;

- **Mircea Ursuța**- *Procedura contravențională*, Ed. a III-a, Editura universul Juridic, București, 2010;

A. Autori străini

- **Jean- Marie Auby, Jean- Bernard Auby, Didier Jean-Pierre, Antony Taillefait**- *Droit de la fonction publique*, 7-eme ed, Dalloz, Paris, 2012;

- **D. Berlin, C. Bourtembourg, S. Pag, S. Cassese** (coord)- *The European Administration*, IISA-EIPA, Bruxelles, 1988;

- **Peter Gil**- *Policing Politincs Security Intelligence and the Liberal Democratic State*, Editura Frank Cass, 1994;

- **R. Hummel**- *The bureaucratic experience. A critique of life in the modern organisation*, New York, Saint Martin's Press 4 edition;

- **Andre de Laubadere, J.C. Venezia, Y. Gaudemet**- *Traite de droit administratif*, L.G.D.J., Paris, 1999;

- **Agathe Van Lang, Genevieve Gondouin, Veronique Inserguet- Brisset**- *Dictionnaire de droit administratif*, Armand Colin, 2-eme ed., Paris, 1999;

- **Jean Morange**- *Droits de l'homme et libertes publiques*, Presses Universitaires de France, Paris, 1995;

- **F. Mosher**- *Democracy and public service*, New York, Oxford University Press, 2nd edition, 1982;

- **A. Plantey, Fr. Loriot**- *Fonction publique internationale, Organisations mondiales et europeennes*, CNRS, Editions Paris , 2005;

- **Bernard Stirn, Yann Aguila**- *Droit public francais et europeen*, Dalloz, Paris, 2014;

- **Thierry Tanquerre** -*Les principes constitutionnels regissant le droit administratif*, Univ. de Geneve, Faculte de Droit, 2002;

- **G. Villela**- *Le fonctionnaire europeen, Un essai d'introduction*, Les editions du Boulevard, 2006;

- **Georges Vedel**- *Droit administratif*, P. U. F. Paris, 1984;

II. Articole publicate în literatura de specialitate

A. Autori români

- **Mircea Anghene**-*Competeța organelor administrației de stat*, în S.C.J. nr. 4/1965, pp. 617-633;

-**Victor Aelenei** – *Crearea spațiului de libertate, securitate și justiție prin programele europene*, în “Simpozion Aderarea României la Spațiul Schengen – de la deziderat la realitate 24 februarie 2011, Ed. Pro Universitaria, București, 2011, p. 105;

- **Marius Andreescu**- *Contribuții ale doctrinei juridice române la construcția principiului proporționalității*, în lucrarea *Tendințe actuale în dreptul public, abordare juridică și filozofică*, Editura Universitară, București, 2014, pp. 183-197;

- **Dana Georgeta Alexandru**- *Conținutul și limitele subsidiarității în ordinea juridică internă a statelor*, în **Emil Bălan, Cristi Iftene, Gabriela Varia, Dragoș Troanță, Marius Văcărelu** (editori) - *Administrația publică -între misiuni și constrângeri bugetare- Dimensiuni juridice și manageriale*, Editura Wolters Kluwer, București, 2014, pp. 228-235;

- **Veronica Ardelean**- *Funcția publică a Uniunii Europene*, Revista Română de Drept Comunitar nr.4/2009, pp. 75-87;

-**Șerban Beligradeanu**-*Considerații asupra raportului juridic de muncă al funcționarilor publici* , precum și în legătură cu tipologia raporturilor juridice de muncă și o nouă viziune monistă asupra dreptului muncii, în revista Dreptul nr. 8/2010, pp. 87-112;

- **Alexandra- Augusta Bora**- *Reglementarea și semnificația juridică a evaluării psihologice în Ministerul Administrației și Internelor* (în prezent, Ministerul Afacerilor

Interne- subl. ns. V.I.L.), în Caietele Științifice nr. 12-14, ale Institutului de Științe Administrative "Paul Negulescu" și Universității Româno-Germane, Editura Universul Juridic, București, Sesiunile științifice 2010-2012, pp. 141-146;

- **Lacrima Rodica Boilă**- *Protecția juridică a corpului uman în noul Cod civil român*, în Caietele Științifice nr. 12-14, ale Institutului de Științe Administrative "Paul Negulescu" și Universității Româno-Germane, Editura Universul Juridic, București, București, Sesiunile științifice 2010-2012, pp. 443-449;

- **Claudiu Clipa**- *Câteva considerații privitoare la răspunderea civilă a funcționarului public. Corelații între răspunderea civilă a funcționarului public și răspunderea patrimonială a administrației publice în ambientul legislativ instituit prin noul Cod civil*, în Revista de drept public nr. 4/2013, pp. 88-113;

- **Dumitru Adrian Crăciunescu**-*Principiile drepturilor fundamentale ale omului*, în volumul **Mihai Apostolache (coord)**- *Constituția și societatea contemporană*, Editura Universitară, București, 2014, pp. 245-252;

- **Radu Carp**- *Inițiativa cetățenească europeană și virtuțile democrației directe sub forma e-democrației* în Curierul Judiciar nr. 2/ 2014, pp. 87-95;

- **Ciprian- Eugeniu Constantin**- *Unele considerații privind organizarea structurilor de ordine publică în mediul rural*, în Studii de Securitate Publică, vol. 3, nr. 3(110, iulie-septembrie 2014, ISSN 2284-8592, ed. Sitech, pp. 126-132;

- **Cîrciumaru Andreea, Stănculescu Cătălin**- *Spațiul administrativ european-componentă a spațiului public european*, în "Aderarea României la Spațiul Schengen- de la deziderat la realitate-" Editura Prouniversitatea, București, 2011, pp. 159-169;

- **Sorin Căpățină**- *Dinamica și fizionomia securității publice în contextul dezideratelor Spațiului Schengen*, în "Aderarea României la Spațiul Schengen- de la deziderat la realitate-" Editura Prouniversitatea, București, 2011, pp. 280-292;

- **Mircea Duțu**- *Cultura judiciară și rolul său în statul de drept*, în Revista Dreptul nr. 10/2015, pp. 112-131;

- **Victor Duculescu-** *România- membră a Uniunii Europene: aspecte și implicații juridice*, în Revista Română de drept comunitar nr. 1/2007, pp. 19-30;
- **Ștefan Deaconu-** *Tratatul de aderare la Uniunea Europeană. Prezentare generală*, în Curierul judiciar nr. 4/2005, pp. 7-13;
- **Ștefan Deaconu-** *Uniunea Europeană după Tratatul de reformă de la Lisabona*, în Revista Română de Drept Comunitar nr. 5/2009, pp. 61-72;
- **Claudiu Deca-** *Mecanisme de reglare ale statului și administrației în contextul crizei globale*, în Caietele Științifice nr. 12-14, ale Institutului de Științe Administrative "Paul Negulescu" și Universității Româno-Germane, Editura Universul Juridic, București, București, Sesiunile științifice 2010-2012, pp. 575-582;
- **Nicoleta Diaconu-** *Evoluția preocupărilor Uniunii Europene privind crearea spațiului de libertate, securitate și justiție*, în "Aderarea României la Spațiul Schengen- de la deziderat la realitate-" Editura Prouniversitatea, București, 2011, pp. 33-42;
- **Costel Dumitrescu-** *Opinia publică românească față de fenomenul corupției la frontierele României*, în "Aderarea României la Spațiul Schengen- de la deziderat la realitate-" Editura Prouniversitatea, București, 2011, pp. 148-158;
- **Augustin Fuerea-** *Tratatul de la Lisabona- semnat la 13 decembrie 2007, intrat în vigoare la 1 decembrie 2009-* în Revista de Drept public nr. 4/2009, pp. 62-66;
- **Daniel Ghiță-** *Repere privind fundamentul abuzului de drept, elementele abuzului de drept procesual și sancționarea acestuia în noul Cod de procedură civilă*, în Dreptul nr. 2/2016, pp. 36-55;
- **Nicu Cristian Gabriel-** *Considerații privind raportul de muncă și de serviciu*, în lucrarea "Studii de securitate publică" Volumul 4, Ediție specială, ISSN 2284-8592, Conferința științifică a școlilor doctorale, vol. 2, Cercetări doctorale în domeniul ordine publică, siguranță națională și drept, Editura Sitech, Craiova, 2015, pp. 333-337;
- **Gheorghe Guțu-** *Forme de utilizare a proprietății publice a colectivităților locale*, în **Emil Bălan, Cristi Iftene, Gabriela Varia, Dragoș Troanță, Marius**

Văcărelu- *Administrația publică-între misiuni și constrângeri bugetare. Dimensiuni juridice și manageriale*, Editura Wolters Kluwer, București, 2014, pp. 145-152;

- **Cristian Ionescu-** *Noțiunea de cetățenie*, în Curierul Judiciar nr. 5/2015, pp. 71-76;

- **Luca Iamandi-** *Reglementarea muncii cu timp parțial la nivelul Uniunii Europene. Armonizarea dreptului intern*, publicat pe www.proceeding.univ-danubius.ro/

- **Marina Irina Lazăr-** *Democrația administrativă între mit și realitate*, în Caietele Științifice nr. 12-14, ale Institutului de Științe Administrative "Paul Negulescu" și Universității Româno-Germane, Editura Universul Juridic, București, București, Sesiunile științifice 2010-2012, pp. 171-181;

- **Claudia Ana Moarcăș Costea-** *Standarde internaționale minime de coordonare a sistemelor de securitate socială*, în Revista Curierul Judiciar nr. 2/2011, pp.84-88;

- **Claudia Ana Moarcăș Costea-** *Coordonarea sistemelor de securitate socială din perspectiva Convenției europene de securitate socială elaborată de Consiliul Europei*, în Curierul Judiciar nr. 4/2011, pp. 211-216;

- **Claudia Ana Moarcăș Costea-** *Dispoziții speciale aplicabile prestațiilor de boală, maternitate și invaliditate din perspectiva Regulamentelor CE 833/2004, 987/ și 988/2009* în Curierul Judiciar nr. 5/2011, pp. 206-271;

- **Viorica Marinceș-** *Dreptul la o bună administrare reflectat în activitatea de ordine publică*, în Caietele Științifice nr. 12-14, ale Institutului de Științe Administrative "Paul Negulescu" și Universității Româno-Germane, Editura Universul Juridic, București, Sesiunile științifice 2010-2012, pp. 233-241;

- **Aurelian Constantin Mihăilă-** *Aspecte particulare în legătură cu noțiunea de funcționar în lumina noului Cod penal*, în revista Pro Lege nr. 3/2014, pp. 65-82;

- **Adelin-Ion Mazăre**- *Aspecte teoretice și practice privind criminalitatea organizată transnațională*, în *Studii de Securitate Publică*, vol. 3, nr. 3/110, iulie-septembrie 2014, ISSN 2284-8592, ed. Sitech, pp. 135-139;

- **Codrin Munteanu**- *Sistemul național de management al situațiilor de urgență-misiune și regim administrativ*, în **Emil Bălan, Cristi Iftene, Gabriela Varia, Dragoș Troanță, Marius Văcărelu** (editori) - *Administrația publică -între misiuni și constrângeri bugetare- Dimensiuni juridice și manageriale*, Editura Wolters Kluwer, București, 2014, pp. 199-210;

- **Constantin Mătușescu**- *Scurte considerații privind evoluția și perspectivele Spațiului European de Libertate, Securitate și Justiție*, în "Aderarea României la Spațiul Schengen- de la deziderat la realitate-" Editura Prouniversitatea, București, 2011, pp. 128-139;

- **Constanța Mătușescu**- *Rolul colectivităților locale în definirea politicilor europene*, în *Caietele Științifice nr. 12-14*, ale Institutului de Științe Administrative "Paul Negulescu" și Universității Româno-Germane, Editura Universul Juridic, București, Sesiunile științifice 2010-2012, pp. 182-194;

- **Iulian Nedelcu, Paul- Iulian Nedelcu**- *Poliția administrativă. analiză comparativă*, în **Emil Bălan, Cristi Iftene, Gabriela Varia, Dragoș Troanță, Marius Văcărelu** (editori) - *Administrația publică -între misiuni și constrângeri bugetare- Dimensiuni juridice și manageriale*, Editura Wolters Kluwer, București, 2014, pp. 129-135;

- **Paul- Iulian Nedelcu**- *Puterea de manifestare a ordinii publice- ordinii de drept și ordinii constituționale*, în **Emil Bălan, Cristi Iftene, Marius Văcărelu (coord)**- *Reforma statului. Instituții, proceduri, resurse ale administrației publice*, Ed Wolters Kluwer, București, 2016, pp. 150-156;

- **Sofia Popescu** - *Statul de drept și controlul respectării legii de către autoritățile administrative*, în *Studii de drept românesc nr. 2/1990*;

- **Nicolae Pavel-** *Succinte reflecții în legătură cu protecția demnității omului și a reputației persoanei în dreptul român , în dreptul european ori al unor state europene*”, în *Dreptul* nr. 2/2016, pp. 109-115;

- **Ion Popescu, Cosmin Ionuț Popescu-** *Pledoarie pentru descentralizare, factor important al dezvoltării locale*, în **Emil Bălan, Cristi Iftene, Gabriela Varia, Dragoș Troanță, Marius Văcărelu** (editori) - *Administrația publică -între misiuni și constrângeri bugetare- Dimensiuni juridice și manageriale*, Editura Wolters Kluwer, București, 2014, pp. 236-247;

- **Cristian Profirescu C., Ion Busuioc-** *Aspecte ale eficientizării cooperării polițienești regionale din perspectiva aderării României la Spațiul Schengen*, în *”Aderarea României la Spațiul Schengen- de la deziderat la realitate-”* Editura PROUNIVERSITARIA, București, 2011, p218-231;

- **Marcel Sandu-***Discuții în legătură cu un caz în care organele de urmărire penală au fost private de libertate în sediul unei primării, cu ocazia constatării unei infracțiuni flagrante de corupție*, în *Revista Dreptul* nr 10/2015, pp. 106-112;

- **Stela Stoicescu (Pelican)-***Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la asigurarea termenului rezonabil în procesul civil și prevederile acestei jurisprudențe în Noul Cod român de procedură civilă*, în *Dreptul* nr. 3/.2016, pp. 53-74;

- **Nicolae Sava-** *Locul și rolul poliției în societățile diverse și multietnice*”, în *Studii de Securitate Publică*, vol. 3, nr. 3(110, iulie-septembrie 2014, ISSN 2284-8592, ed. Sitech, pp. 135-139;

- **Șimonescu- Diaconu Raluca Elena-** *Metodologia investigării infracțiunilor rutiere. Doctrină și jurisprudență*, în lucrarea *”Studii de securitate publică”* Volumul 4, Ediție specială, ISSN 2284-8592, Conferința științifică a școlilor doctorale, vol. 2, Cercetări doctorale în domeniul ordine publică, siguranță națională și drept, Editura Sitech, Craiova, 2015, pp. 62-67;

- **Sorina Șerban Barbu-** *Reforma în domeniul reglementării la nivelul Uniunii Europene*, în **Emil Bălan, Cristi Iftene, Marius Văcărelu (ccord)-** *Reforma statului.*

Instituții, proceduri, resurse ale administrației publice, Ed Wolters Kluwer, București, 2016, pp. 48-55;

- **Tudor - Dorel Sandu, Oana-Cristina Lixandru**-*Cooperarea polițienească internațională, imperativ în contextul globalizării criminalității* , în ”*Aderarea României la Spațiul Schengen- de la deziderat la realitate-*” Editura PROUNIVERSITARIA, București, 2011, pp. 361-380;

-**Bogdan Toma** – *Acordul de parteneriat UE – România 2014* în **Bădescu Mihai, Craiovan Ion, Verginia Vedinaș, Toma Bogdan, Velișcu Vasile** – *Curs master, Drept administrativ*, Ed. Sitech Craiova, 2014;

- **Florea Vlad Teodor, Cristea Gabriel**- *Asistența judiciară în materie penală în cadrul Uniunii Europene și cooperarea internațională în materie penală* ” în *Studii de securitate publică, Cercetări doctorale în domeniul ordine publică, siguranță națională și drept*, vol. II, Editura Sitech, Craiova , 2015, pp. 279-281;

-**Țurcaș Adrian**- *Cercetări doctorale în domeniul ordine publică, siguranță națională și drept*, Conferința științifică a școlilor doctorale, Studii de securitate publică, vol. 2/ 2015, pp. 140-144;

- **Camelia Toader**- *Un model de celeritate în materia cooperării judiciare: procedura preliminară de urgență (P.P:U.)* în *Revista Română de Drept European* nr. 3/2010, pp. 40-61;

- **Lucian Ioan Tarnu**-*Aspecte și considerații teoretice privind Tratatul de la Lisabona*, în ”*Aderarea României la Spațiul Schengen- de la deziderat la realitate-*” Editura Prouniversitatea, București, 2011, pp. 238- 243;

- **Marin Claudiu Țupulan, Andrei Ionuț Barbu**- *Particularități ale infracțiunilor la regimul armelor și munițiilor prevăzute în legea specială*, publicat pe w.w.w. prolexpatria.ro, pp. 72-80;

- **Marin Claudiu Țupulan, Cristian Eduard Ștefan**-*Competențele Poliției Române pe linia prevenirii și combaterii dispariției minorilor*, publicat pe w.w.w. prolexpatria.ro, pp.228-234;

- **Marin Claudiu Țupulan, Gheorghe Popescu**-*Competențele organelor judiciare circumscrise executării procedurii extrădării*, publicat pe w.w.w. prolexpatria.ro, pp. 219-227;

-**Costică Voicu** – *Despre corelația dintre drept, politică și economie*, în **Mihai Bădescu, Veronica Stoica** (coord.) –*Uniunea Europeană – spațiu de libertate, securitate și justiție*, Ed. Universitară, ed. a II-a, București, 2013, pp. 53-59;

- **Verginia Vedinaș**- *Rolul învățământului în formarea elitelor românești*, în Revista de drept public nr. 4/2015, pp. 13-16;

- **Verginia Vedinaș**- *Raportul dintre statutul general al funcționarilor publici și statutele speciale aplicabile diferitelor categorii de funcționari publici*, Revista Dreptul nr. 5/2007, pp 141 – 150;

-**Verginia Vedinaș, Ioan Laurențiu Vedinaș, Mihaela Duță** – *Unele aspecte privind aplicabilitatea prevederilor legale referitoare la indemnizația de dispozitiv. Concluzii rezultate din activitatea Curții de Conturi a României*, în Revista de Drept Public, nr. 3/2014, pp. 114-120;

-**Ioan Laurențiu Vedinaș**- *Legal status of local policeman. Comparative analysis with policeman status*, în Revue Europeenne de droit social, bolume XXVIII, Issue 3/2015, pp. 123-130;

-**Ioan Laurențiu Vedinaș**-*Polițistul local-funcționar public cu statut special?* în Revista de Drept Public, nr. 1/2015, pp. 85-91;

- **Ioana VasIU**- *O nouă eră pentru protecția datelor personale în Uniunea Europeană*, în Caietele Științifice nr. 12-14, ale Institutului de Științe Administrative "Paul Negulescu" și Universității Româno-Germane, Editura Universul Juridic, București, București, Sesiunile științifice 2010-2012, pp.398-403;

- **Dana Vulpașcu**-*Activitatea de poliție administrativă desfășurată de ANAF în noua organizare*, în **Emil Bălan, Cristi Iftene, Gabriela Varia, Dragoș Troanță, Marius Văcărelu** (editori) - *Administrația publică -între misiuni și constrângeri*

bugetare- Dimensiuni juridice și manageriale, Editura Wolters Kluwer, București, 2014, pp. 166-173;

-**Dumitru Vieriu-** Aspecte generale privind drepturile și îndatoririle funcționarilor publici ” în lucrarea *Tendințe actuale în dreptul public*, Abordare juridică și filozofică, Ed Universitara, București, 2014, pp. 67-87;

- **Dumitru Vieriu-** **Răspunderea funcționarului public** în lucrarea *Tendințe actuale în dreptul public*, Abordare juridică și filozofică, Ed Universitara, București, 2014, pp. 97- 109;

- **Butur Vlad-** *Uniunea Europeană - debut și prezent*, în lucrarea ”*Studii de securitate publică*” Volumul 4, Ediție specială, ISSN 2284-8592, Conferința științifică a școlilor doctorale, vol. 2, Cercetări doctorale în domeniul ordine publică, siguranță națională și drept, Editura Sitech, Craiova, 2015, pp. 242-246;

- **Mircea Ursuța-** *Considerații cu privire la executarea sancțiunilor contravenționale rutiere*, în Caietele Științifice nr. 12-14, ale Institutului de Științe Administrative ”Paul Negulescu” și Universității Româno-Germane, Editura Universul Juridic, București, București, Sesiunile științifice 2010-2012, pp. 481-487;

- **Ovidiu Ungureanu, Cornelia Munteanu-** *Dreptul la propria imagine-componentă a drepturilor personalității*, în *Dreptul* nr. 10/2010, pp. 58-82;

B. Autori străini

- **Michal Bobek-** *Să ai doi stăpâni; Aplicarea dreptului european de către autorități administrative din noile state membre*, în *Revista Română de Drept European* nr. 3/2010, pp.62-72;

- **Guy Braibant-** *Reflexions sur le principe d Egalite*, în *Revue Europeenne de droit public*, vol. II, nr. 2, 1999, pp. 443.-453;

- **Ch. Boilot- Burg-** *Du Cod de deontologie des agents de la police municipale*, JPC Adm 2003, 2129;

- **L. Dumolard-** *Les agents de police municipale: entre primauté de l'Etat et decentralisation*, AJFP 6/1999, p. 4;

- **J.-M. Pentier**-*Celle que l'on n'attendait plus: la loi sur les polices municipales*, Revue administrative, 1999, nr. 130, p. 416;

- **D. Jean- Pierre**- *Propos irreverencieux sur las deontologie des polliciers municipaux*, JCP Adm. 2003, nr. 39, 1846;

- **E. Tarnion**- *La loi relative aux polices municipales*, LPA, 2 juin 1999, p. 4.

LEGISLAȚIE

I. Legislație internă

- Constituția României, revizită și republicată în Monitorul oficial nr. 767 din 31 oct. 2003;
- OUG nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și al celui de urgență publicată în Monitorul Oficial nr. 22 din 21 ianuarie 1999;
- Legea nr. 155/2010 privind organizarea poliției locale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 339 din 8 mai 2014;
- Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 25 aprilie 2011;
- Legea nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1175 din 13 decembrie 2004;
- Legea nr. 371/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Poliției Comunitare publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 27 septembrie 2004, abrogată prin art. 45 alin. (3) al Legii nr. 155/2010, cu excepția art. 20 și 21 referitoare la serviciile publice destinate asigurării pazei obiectivelor de interes județean;
- Codul Muncii a fost aprobat prin Legea nr. 53 din 24 ianuarie 2003, cu modificările și completările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011;
- Legea dialogului social nr. 62/2011 republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 625 din 31 august 2012;
- Legea-cadru nr. 284 din 28 decembrie 2010, privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 28 decembrie 2010 și conduită civică și

profesională care se supune regulilor instituite Legea nr. 477/2004 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1105 din 24 iunie 2002;

- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată în Monitorul Oficial nr. 365 din 29 mai 2007;
- O.G. nr. 26/1994 privind drepturile de hrană pe timp de pace, ale personalului din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.144/1998 cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440/2002.

II Legislație internațională

- **Tratatul de aderare a României și Bulgariei la Uniunea Europeană**, ratificat prin Legea nr. 157/2005, publicată în Monitorul Oficial nr. 465/1 iunie 2005;

- **Tratatul de la Lisabona** din 13 decembrie 2007 de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, aprobat prin Legea nr... publicată în Monitorul Oficial nr. 107 din 12 februarie 2008;

- **Directiva Consiliului 76/207/CEE** din 9 februarie 1976 privind respectarea principiului egalității între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la angajare, la formare și la promovare profesională și condițiile de muncă, Publicată în J.O.C.E. nr. 39 , 14. 02. 1976, p. 40;

- **Convenția penală cu privire la corupție**, adoptată de Consilul Europei la 27 ianuarie 1999, ratificată de România prin Legea nr. 27/2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 65 din 30 ianuarie 2002;

- **Convenția privitoare la lupta împotriva corupției vizând funcționarii Comunității Europene sau funcționarii statelor membre ale Uniunii Europene**, adoptată de Consiliul Uniunii Europene la 26 mai 1997 la care România a aderat prin Decizia nr. 2007/751/CE a Consiliului adoptată la Bruxelles la 8 noiembrie 2007;

- **Constituția Republicii Austria** a fost adoptată la 1 mai 1929, prin modificarea Constituției din 1 octombrie 1920. Ultimele două revizuri au avut loc în 2013, prin Legea nr. 164 din 2 august 2013 și în 2014, prin Legile nr. 101/2014 și 102/2014 ;

- **Regatul Spaniei Belgiei**, adoptată la 7 februarie 1831 și modificată de mai multe ori, uneori chiar de două, trei sau cinci ori în același an. Ultimele modificări s-au realizat în anul 2012 (de cinci ori) și 2014, prin legea din 6 ianuarie 2014, publicată în Belgian Official Gazette din 31 ianuarie 2014;

- **Constituția Regatului Spaniei**, adoptată la 31 octombrie 1978 publicată în Buletinul Oficial de Stat nr. 311/1978. A fost modificată de două ori, prin Legea din 27 august 1992, publicată în Buletinul Oficial de Stat nr. 233 din 27 august 1992 și prin Legea din 27 septembrie 2011, publicată în Buletinul Oficial de Stat nr. 233 din 27 septembrie 2011;

JURISPRUDENȚĂ

I. Jurisprudența instanțelor naționale și a Curții Constituționale

- **Decizia Curții Constituționale nr. 521 din 12 decembrie 2013**, publicată în Monitorul Oficial nr. 90 din 9 februarie 2014;

- **Decizia Curții Constituționale nr. 158/8 februarie 2011**, publicată în Monitorul Oficial nr. 264 din 14 aprilie 2011;

- **Decizia Curții Constituționale nr. 1443 / 3 noiembrie 2011**, publicată în Monitorul Oficial nr. 887 din 14 decembrie 2011;

- **Decizia Curții Constituționale nr. 714 din 5 iulie 2012**, publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 24 august 2012;

- **Decizia Curții Constituționale nr. 292 din 22 mai 2014**, publicată în Monitorul Oficial nr.459 din 24 iunie 2014;

- **Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 9 din 25 mai 2015**, publicată în Monitorul Oficial nr. 526 din 15 iulie 2015. pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii referitoare procedura de aplicare a măsurii tehnico- administrative constând în ridicarea vehiculelor staționate /oprite neregulamentar pe partea carosabilă, prevăzută de art. 64 și articolul 97 alin. (1) lit. d) și alin. (6) din O.U.G. nr.. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, cu modificările și completările ulterioare, republicată, raportate la dispozițiile art. 3 alin. (1), art. 5, art. 36 alin. (1), alin. (2) litera d) și alin. (6) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, art. 21 lit. b) și art. 24 lit. d) din Legea- cadru a descentralizării nr. 195/2006;

- **Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 26 din 3 decembrie 2014**, dată în procedura de pronunțare a unei hotărâri prealabile;

II. Jurisprudență europeană

- **Hotărârea Curții (Camera a doua) din 13 noiembrie 2014**, publicată pe http://curia.europa.eu/juris/document/document_print.jsf?doclang=RO&text=&pageIn;